

TEMADUR HB 80

Päiväys: 4.4.2008

Edellinen päiväys: 7.5.2007

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**
- 1.1.1 Kauppanimi**
TEMADUR HB 80
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
512 -sarja
- 1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**
- 1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Maalaustyö
Tuotteen kuvaus: Kaksikomponenttinen ruosteenestopigmentoitu kiiltävä polyuretaanimaali.
- 1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**
- 1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
Tikkurila Oyj
- 1.3.2 Yhteystiedot**
- Postiosoite** PL 53
Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA
Puhelin (09) 857 71
Telefax (09) 8577 6936
- 1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa**
Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
- 1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
Tikkurila Oyj, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71; Myrkytystietokeskus: (09) 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvää.

Ärsyttävä, Xi

Ympäristölle vaarallinen, N

Ärsyttää hengityselimiä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Tarkemmat varoitusetikettitiedot on esitetty kohdassa 15.1.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1	Vaaraa aiheuttavat aineosat		3.1.2	3.1.3	3.1.4
	CAS-numero	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
	1330-20-7	215-535-7	Ksyleeni	5 - 10 %	Xn; R10-20/21-38
	64742-95-6	265-199-0	Liutotinbensiini, kevyt aromaattinen	10 - 25 %	Xn, N; R10-37-65-66-67-51/53
	7779-90-0	231-994-3	Sinkkifosfaatti	1 - 5 %	N; R50/53
	41556-26-7/	255-437-1/	Pentametyyliipiperidyyliyhdiste	< 0,5 %	Xi, N; R43-50/53
	82919-37-7	280-060-4			
	8052-41-3	232-489-3	Stoddardliuotin	< 1 %	Xn, N; R10-65-66-67-51/53
	123-86-4	204-658-1	Butyyliasetaatti	0 - 2,5 %	-; R10-66-67
	7429-90-5	231-072-3	Alumiinijauhe (stabiloitu)	0 - 5 %	F; R10-15
	100-41-4	202-849-4	Etylibentseeni	1 - 2,5 %	F, Xn; R11-20

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

TEMADUR HB 80

Päiväys: 4.4.2008

Edellinen päiväys: 7.5.2007

4.1 Erityiset ohjeet

4.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

4.3 Iho

Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan. Suuret määrät voi hätätapauksessa ennen pesua pyyhkiä liuottimeen kostutetulla kankaalla ja pienet roiskeet puhdistusemulsioilla tai ruokaöljyllä.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmiä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä n. 15 min. Tarvittaessa lääkärinhoitoon.

4.5 Nieleminen

Juodaan vettä tai maitoa. Ei saa oksettaa. Mikäli on selvästi nielty tuotetta, otetaan yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytetään jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutusta. Pienet määrät voidaan myös sammuttaa tukahduttamalla.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sammutukseen ei tule käyttää pelkkää vettä, koska vesi voi levittää palavan nesteen paloa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuu hajoamistuotteita sisältävää savua, jonka hengittämistä on vältettävä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Pienet määrät pyyhitään liuotepitoisella trasselilla tms. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuoksella.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Liuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto.

Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty.

Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi.

7.2 Varastointi

Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa sytytyslähteistä. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna ja erillään elintarvikkeista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

Ksyleeni

50 ppm (8 h)

TEMADUR HB 80

Päiväys: 4.4.2008

Edellinen päiväys: 7.5.2007

Liutinbensiini, kevyt aromaattinen	100 mg/m ³ (8 h)
Butyyliasetaatti	150 ppm (8 h)
Etylibentseeni	50 ppm (8 h)

8.1.2 Muut tiedot

HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2007

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa.

Työntekijöiden työnopastus on suoritettava huolellisesti.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.)

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä suojakäsineitä. Sopiva suojakäsinemateriaali on esim. nitrilikumi. Ihovoiteen käyttö on suositeltavaa.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Huolehdittava silmien suojaamisesta, etenkin ruiskumaalauksessa.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Ruiskumaalauksessa on käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Värillinen, viskoosi neste, voimakas haju

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 137 - 145 °C *)

9.2.3 Leimahduspiste 25 °C *)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja 1 til-% *)

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja 7 til-% *)

9.2.7 Höyrynpaine 0,7 kPa (20 °C) *)

9.2.8 Suhteellinen tiheys 1,29 - 1,38

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.2.11 Viskositeetti valumisaika yli 30 s / ISO 3 mm kupilla

9.3 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) : 0,76 *)

*) = Ksyleeni

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palassa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

TEMADUR HB 80

Päiväys: 4.4.2008

Edellinen päiväys: 7.5.2007

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Katso kohta 11.5
- 11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Katso kohta 11.5
- 11.3 Herkistyminen**
Sisältää pentametyylipiperidyyliyhdistettä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion jo herkistyneille ihmisille.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
11.5.1 Hengitysaltistus
Tuotteesta haihtuvien liuotehöyryjen tai ruiskutussumun hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja sekä aiheuttaa päänsärkyä ja huonovointisuutta. Pitkäaikainen suurten pitoisuuksien hengittäminen vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa hermostollisia oireita, kuten väsyneisyyttä, hermostuneisuutta ja unen häiriöitä.
11.5.2 Ihokosketus
Toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet ärsyttävät silmiä.
11.5.3 Muut vaikutukset -

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Liutinbenssiini, kevyt aromaattinen: LC50 = 1-10 mg/l, kalat, äyriäiset, levät (arvio); myrkyllistä Sinkkifosfaatti: LC50(kala) = 0,14-2,6 mg Zn²⁺/l; EC50(48h, daphnia magna) = 0,04-0,86 mg Zn²⁺/l, EC50(72h, levä) = 0,136-0,150 mg Zn²⁺/l
- 12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.3.1 Biologinen hajoavuus**
Liutinbenssiini, kevyt aromaattinen: 78 %, 28 vrk; nopeasti hajoavaa
- 12.4 Biokertyvyys**
Liutinbenssiini, kevyt aromaattinen: oktanoli/vesi jakaantumiskerroin log Pow = 3,7-4,5 (arvio)
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Hävitettävä tuote**
Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteen keräilypisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.
13.2 Pakkausjäte
Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	maali

TEMADUR HB 80

Päiväys: 4.4.2008

Edellinen päiväys: 7.5.2007

14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	paint
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Varoitusetiketin tietoja**
- 15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**
Xi	Ärsyttävä
N	Ympäristölle vaarallinen
- 15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**
- Ksyleeni
Sinkkifosfaatti
Liutinbensiini, kevyt aromaattinen
- 15.1.3 R-lausekkeet**
R10	Syttyvää.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
- 15.1.4 S-lausekkeet**
S23	Vältettävä liuotehöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.
S29	Ei saa tyhjentää viemäriin.
S38	Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.
- 15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset**
- Sisältää pentametyyliiperidyyliyhdistettä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden koko teksti**
R11	Helposti syttyvää.
R20	Terveydelle haitallista hengitettynä.
R10	Syttyvää.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R51/53	Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R15	Vapauttaa erittäin helposti syttyviä kaasuja veden kanssa.
R20/21	Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R38	Ärsyttää ihoa.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
- 16.4 Lisätiedot**
- Tikkurila Oyj, Tuoteturvapalvelu
Puh. (09) 857 71
Fax (09) 8577 6936
E-mail: productsafety@tikkurila.com
- Allekirjoitus** a/mhj